

Měnová statistika

Říjen
2009

OBSAH

Tabulka 1: Základní úrokové sazby (str.4)

Tabulka 2: Úrokové sazby finančních trhů (str.4)

Komentáře k tabulkám 1-2 (str.5)

Měnový vývoj

Tabulka 3: Základní měnové indikátory (str.6)

Tabulka 4: Peněžní agregáty a protipoložky (str.7)

Tabulka 5: Členění komponent M3 podle sektoru klienta (str.8)

Tabulka 6: Úvěry soukromému sektoru (str.8)

Tabulka 7: Příspěvky k roční míře růstu M3 (str.9)

Tabulka 8: Příspěvky k roční míře růstu úvěrů soukromému sektoru (str.9)

Tabulka 9: Rozvahy MFI podle vykazujících subjektů (str.9)

Komentář k tabulkám 3-9 (str.11)

Úrokové sazby měnových finančních institucí

Tabulka 10: Úrokové sazby MFI - nové obchody (str.12)

Tabulka 11: Úrokové sazby MFI - stavy obchodů (str.13)

Komentáře k tabulkám 10-11 (str.14)

Fondy kolektivního investování kromě fondů peněžního trhu

Tabulka 12: Agregovaná rozvaha FKI (str.15)

Zprostředkovatelé financování aktiv

Tabulka 13: Čtvrtletní agregovaná rozvaha ZFA (str.16)

Tabulka 14: Přehled půjček poskytnutých ZFA rezidentům (str.17)

Komentáře k tabulkám 12-14 (str.18)

Slovník pojmů (str.19)

Technické poznámky (str.22)

Seznam příloh

1) Zdrojem dat pro tabulky 3-14 je měnová statistika ČNB harmonizovaná s měnovou statistikou Evropského systému centrálních bank. Data nejsou očištěna o sezónní vlivy. Údaje za poslední období jsou vždy předběžné.

2) Všechna data z této publikace jsou zveřejněna v časových řadách v systému ARAD na adrese www.cnb.cz/cs/statistika/ (Databáze časových řad ARAD >> Měnová a finanční statistika >> Měnová statistika >> Publikace Měnová statistika).

SEZNAM ZKRATEK A POUŽITÝCH KÓDŮ

Kódy

CP	Cenné papíry
ČNB	Česká národní banka
ECB	Evropská centrální banka
ESA95	Evropský systém účtů
Eurozóna	Členské státy Evropské unie, které přijaly euro
FKI	Fondy kolektivního investování jiné než fondy peněžního trhu
FPT	Fondy peněžního trhu
LTIR	Výnos 10-ti letého státního dluhopisu
M1, M2, M3	Peněžní agregáty
MFI	Měnové finanční instituce
NFA	Čistá zahraniční aktiva
NISD	Neziskové instituce sloužící domácnostem
Non-MFI	Instituce jiné než měnové finanční instituce
OFZ	Ostatní finanční zprostředkovatelé
ZFA	Zprostředkovatelé financování aktiv

Institucionální sektory a subsektory

S.11	Nefinanční podniky
S.121	Centrální banka
S.122	Ostatní měnové finanční instituce
S.123	Ostatní finanční zprostředkovatelé (bez pojišťoven a penzijních fondů)
S.124	Pomocné finanční instituce
S.125	Pojišťovací společnosti a penzijní fondy
S.13	Vládní instituce
S.1311	Ústřední vládní instituce
S.14	Domácnosti
S.15	Neziskové instituce sloužící domácnostem

TABULKA 1

Základní úrokové sazby

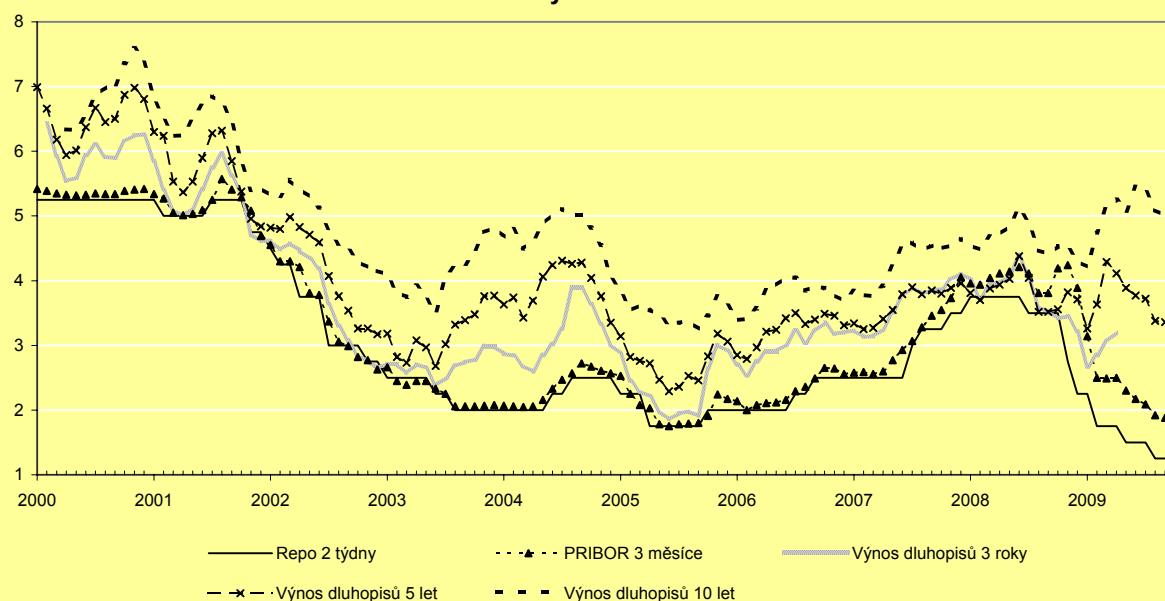
	ČNB			ECB
	od 6.2.2009	od 11.5.2009	od 7.8.2009	od 13.5.2009
Repo 2 týdny	1,75	1,50	1,25	1,00
Diskontní sazba	0,75	0,50	0,25	0,25
Lombardní sazba	2,75	2,50	2,25	1,75

TABULKA 2

Úrokové sazby finančních trhů

měsíční průměr	2008		2009					
	říjen		srpen		září		říjen	
	ČR	Eurozóna	ČR	Eurozóna	ČR	Eurozóna	ČR	Eurozóna
Peněžní trh								
CZEONIA/ EONIA								
overnight	3,48	3,83	1,34	0,35	1,21	0,36	1,28	0,36
PRIBOR/ EURIBOR								
1 měsíc	4,00	4,85	1,61	0,51	1,57	0,46	1,56	0,43
3 měsíce	4,19	5,12	1,92	0,86	1,88	0,77	1,87	0,74
6 měsíců	4,23	5,19	2,16	1,12	2,14	1,04	2,13	1,02
1 rok	4,28	5,26	2,44	1,33	2,42	1,26	2,41	1,24
Kapitálový trh								
Výnosy dluhopisů								
3 roky	3,42	3,47	-	2,00	-	1,80	-	1,86
5 let	3,56	3,88	3,38	2,81	3,36	2,68	2,91	2,67
10 let (Maastricht)	4,53	4,42	5,09	3,89	5,01	3,86	4,50	3,80

Úrokové sazby finančních trhů v ČR

Komentář k základním úrokovým sazbám (tabulka 1) a k úrokovým sazbám finančních trhů (tabulka 2): Říjen 2009

Základní úrokové sazby

2T Repo sazba ČNB je od 7. srpna 2009 nastavena na hodnotu 1,25 %, základní úroková sazba ECB je od 13. května 2009 přenastavena na hodnotu 1,00 %; rozdíl základních sazeb ČNB a ECB ke konci měsíce října činí 0,25 procentních bodů.

Úrokové sazby finančních trhů

Úrokové sazby na trhu mezibankovních depozit v ČR i v eurozóně se v říjnu oproti září téměř nezměnily. Nejvyšší změnu - nárůst od 0,07 p.b. - zaznamenala sazba CZEONIA. 3M PRIBOR dosáhl hodnoty 1,87 % (v září 1,88 %) a 3M EURIBOR hodnoty 0,74 % (v září 0,77 %).

V říjnu ve srovnání s předchozím měsícem zaznamenaly dluhopisy na kapitálovém trhu v ČR výrazný pokles výnosů (nejvíce u 10Y o 0,51 p.b.). V rámci eurozóny mírně poklesly výnosy dluhopisů s delší splatností (nejvíce u 10Y o 0,06 p.b.). Výnos 10-ti letého dluhopisu ČR v měsíci říjnu činil 4,50 % (v září 5,01 %), výnos 10-ti letého dluhopisu eurozóny činil 3,80 % (v září 3,86 %).

TABULKA 3

Základní měnové indikátory

v mld. Kč, není-li uvedeno jinak	2008			2009			2009			2009		
	říjen			srpen			září			říjen		
	Stav	Měsíční transakce ⁴⁾	Roční míra růstu (v %)	Stav	Měsíční transakce ⁴⁾	Roční míra růstu (v %)	Stav	Měsíční transakce ⁴⁾	Roční míra růstu (v %)	Stav	Měsíční transakce ⁴⁾	Roční míra růstu (v %)
M1	1 630,6	0,7	8,4	1 736,1	35,3	8,6	1 722,3	-12,0	5,8	1 732,6	3,8	6,0
M3 ¹⁾	2 583,7	41,4	13,6	2 659,5	-8,7	3,9	2 623,5	-33,3	2,7	2 650,6	17,2	1,8
Úvěry soukromému sektoru ²⁾	1 876,6	17,0	21,0	1 907,1	4,4	4,4	1 912,4	7,5	2,8	1 914,5	-5,7	1,6
Čistá zahraniční aktiva ³⁾	978,0	3,0	8,4	965,9	-17,8	-8,1	938,9	-16,7	-6,5	1 001,2	22,0	-4,6

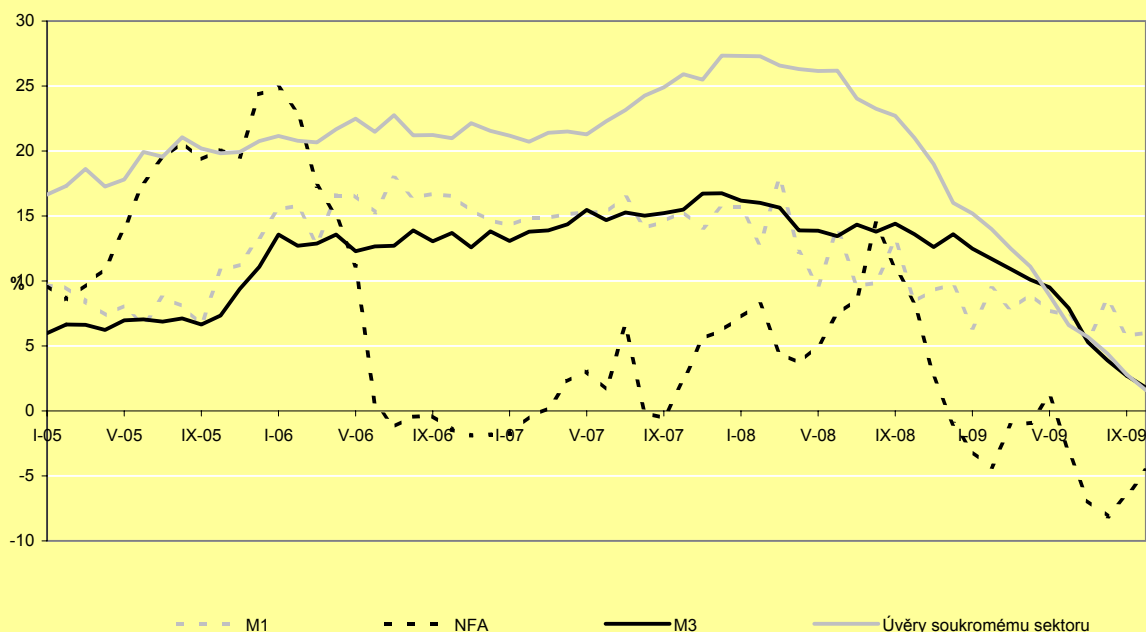
¹⁾ Peněžní agregáty zahrnují měnová pasiva MFI vůči non-MFI rezidentům kromě centrální vlády. M1 je suma oběživa a jednoduchých vkladů; M2 je suma M1, vkladů s dohodnutou splatností do dvou let a vkladů s výpovědní lhůtou do třech měsíců; a M3 je suma M2, repo operací, akcií/podílových listů fondů peněžního trhu a dluhových cenných papírů do dvou let.

²⁾ Soukromý sektor je tvořen všemi institucionálními sektory kromě sektoru vlády (S.13) a sektoru měnových finančních institucí (S.121 a S.122) podle klasifikace ESA95.

³⁾ Čistá zahraniční aktiva (NFA) jsou saldem krátkodobých a dlouhodobých pohledávek a závazků MFI ve vztahu k nerezidentům.

⁴⁾ Čistá hodnota finančních transakcí uskutečněných v daném měsíci. Vypočteno jako rozdíl stavů očištěný o netransakční změny.

Roční míry růstu

TABULKA 4

Peněžní agregáty a protipoložky

v mld. Kč, není-li uvedeno jinak	2008			2009			2009			2009		
	říjen			srpen			září			říjen		
	Stav	Měsíční transakce ¹⁾	Roční míra růstu (v %)	Stav	Měsíční transakce ¹⁾	Roční míra růstu (v %)	Stav	Měsíční transakce ¹⁾	Roční míra růstu (v %)	Stav	Měsíční transakce ¹⁾	Roční míra růstu (v %)
SLOŽKY M3												
(1) M3 (položky 1.3, 1.6 a 1.11)	2 583,7	41,4	13,6	2 659,5	-8,7	3,9	2 623,5	-33,3	2,7	2 650,6	17,2	1,8
(1.1) Oběživo	364,7	33,1	15,1	351,4	-1,1	6,7	351,3	0,0	5,9	353,2	1,8	-3,2
(1.2) Jednodenní vklady	1 265,9	-32,3	6,7	1 384,8	36,4	9,1	1 370,9	-12,0	5,8	1 379,4	2,0	8,6
(1.3) M1 (položky 1.1 a 1.2)	1 630,6	0,7	8,4	1 736,1	35,3	8,6	1 722,3	-12,0	5,8	1 732,6	3,8	6,0
(1.4) Vklady s dohodnutou splatností do 2 let	565,1	25,4	19,0	476,1	-35,6	-18,4	458,1	-17,2	-15,5	477,1	15,9	-16,5
(1.5) Vklady s výpovědní lhůtou do 3 měsíců	314,6	12,6	41,9	390,0	-3,2	33,7	384,6	-5,4	27,3	383,4	-1,4	21,8
(1.6) Krátkodobé vklady (položky 1.4 a 1.5)	879,7	37,9	26,2	866,1	-38,7	-1,0	842,7	-22,6	-0,2	860,5	14,5	-2,9
(1.7) M2 (položky 1.3 a 1.6)	2 510,3	38,7	14,1	2 602,2	-3,4	5,2	2 564,9	-34,6	3,7	2 593,1	18,4	2,9
(1.8) Repo operace ²⁾	21,5	2,2	-	14,5	-5,3	-	15,3	0,9	-	14,2	-1,1	-
(1.9) Akcie/podílové listy fondů peněžního trhu ²⁾	51,1	0,5	-	41,6	0,0	-	41,9	0,3	-	41,9	-0,2	-
(1.10) Dluhové cenné papíry do 2let ²⁾	0,8	0,0	-	1,1	0,0	-	1,3	0,2	-	1,5	0,1	-
(1.11) Obchodovatelné nástroje (položky 1.8, 1.9 a 1.10)	73,5	2,7	-1,3	57,3	-5,3	-36,0	58,6	1,3	-30,4	57,5	-1,2	-34,4
PROTIPOLOŽKY M3												
MFI pasiva												
(2) Vklady od centrální vlády	319,0	18,5	33,7	344,1	-6,1	7,0	364,3	20,7	20,9	369,7	2,5	14,7
(3) Dlouhodobější finanční pasiva MFI od ostatních rezidentů (položky 3.1 až 3.4)	490,9	-3,7	-0,5	524,1	2,0	2,5	530,6	19,4	7,1	573,2	4,2	8,8
(3.1) Vklady s dohodnutou splatností nad 2 roky	152,3	-11,5	-27,4	122,8	3,7	-29,0	126,1	3,4	-23,0	129,6	3,4	-14,9
(3.2) Vklady s výpovědní lhůtou nad 3 měsíce	58,1	-0,7	-13,3	82,1	2,7	38,4	86,8	4,6	47,6	88,3	1,5	51,9
(3.3) Emitované dluhové cenné papíry nad 2 roky	99,5	-0,3	23,1	86,5	0,7	-3,8	87,1	0,8	-4,3	87,4	-0,2	-4,3
(3.4) Kapitál a rezervy	181,0	8,7	33,2	232,7	-5,1	24,0	230,6	10,6	25,8	268,0	-0,5	19,0
MFI aktiva												
(4) Úvěry rezidentům a nakoupené CP (položky 4.1 a 4.2)	2 376,6	59,0	15,6	2 528,7	10,0	9,4	2 553,3	26,6	9,7	2 582,2	16,5	7,7
(4.1) Úvěry vládě a nakoupené CP	443,7	41,8	-2,2	565,2	5,4	32,7	584,7	19,3	43,0	610,7	21,5	34,4
v tom: úvěry	53,8	0,6	-6,6	58,9	1,1	6,0	58,7	-0,1	7,1	61,4	2,3	10,1
CP jiné než akcie	389,9	41,2	-1,6	506,4	4,3	36,7	526,0	19,3	48,5	549,4	19,2	37,8
(4.2) Úvěry soukromému sektoru a nakoupené CP	1 932,9	17,3	20,6	1 963,5	4,6	4,2	1 968,6	7,4	2,7	1 971,4	-5,1	1,6
v tom: úvěry	1 876,6	17,0	21,0	1 907,1	4,4	4,4	1 912,4	7,5	2,8	1 914,5	-5,7	1,6
CP jiné než akcie	16,2	-0,5	-3,6	13,1	0,1	-20,9	12,9	-0,1	-20,9	13,1	0,1	-18,0
akcie a ostatní majetkové účasti	40,1	0,7	14,1	43,3	0,0	6,0	43,3	0,0	9,7	43,8	0,5	9,1
(5) Čistá zahraniční aktiva	978,0	3,0	8,4	965,9	-17,8	-8,1	938,9	-16,7	-6,5	1 001,2	22,0	-4,6
(6) Ostatní protipoložky M3 (=M3+položky 2,3 - položky 4,5)	38,9	-5,8	-14,6	33,2	-4,9	18,0	26,1	-3,1	26,6	10,2	-14,7	-36,5

¹⁾ Čistá hodnota finančních transakcí uskutečněných v daném měsíci. Vypočteno jako rozdíl stavů očištěný o netransakční změny.

²⁾ Vzhledem ke značné variabilitě podkladových hodnot nejsou roční míry růstu počítány.

TABULKA 5

Členění komponent M3 podle sektoru klienta¹⁾

v mld. Kč	2008				2009			
	říjen		srpen		září		říjen	
	Stav	Měsíční transakce ²⁾	Stav	Měsíční transakce ²⁾	Stav	Měsíční transakce ²⁾	Stav	Měsíční transakce ²⁾
(1) Jednodenní vklady	1 265,9	-32,3	1 384,8	36,4	1 370,9	-12,0	1 379,4	2,0
(1.1) Ostatní vláda (bez centrální)	155,3	-4,9	141,3	-5,8	130,7	-10,5	138,3	7,4
(1.2) Ostatní finanční zprostředkovatelé ³⁾	25,2	-5,7	29,0	3,0	27,1	-1,8	28,6	1,1
(1.3) Pojišťovny a penzijní fondy	15,7	-5,3	14,5	8,2	17,1	2,6	11,8	-5,4
(1.4) Nefinanční podniky	372,6	-16,6	410,8	23,1	403,3	-6,3	404,6	-3,3
(1.5) Domácnosti ⁴⁾	697,1	0,2	789,1	8,0	792,7	4,1	796,3	2,1
(2) M2-M1 (ostatní krátkodobé vklady)	879,7	37,9	866,1	-38,7	842,7	-22,6	860,5	14,5
(2.1) Ostatní vláda (bez centrální)	41,5	4,2	42,6	1,2	38,1	-4,5	36,9	-1,2
(2.2) Ostatní finanční zprostředkovatelé ³⁾	22,8	3,6	20,9	-0,3	20,9	0,0	20,0	-0,9
(2.3) Pojišťovny a penzijní fondy	38,1	1,7	31,6	-4,1	30,5	-1,0	33,7	3,1
(2.4) Nefinanční podniky	238,5	28,1	175,6	-27,5	170,1	-5,2	190,8	19,4
(2.5) Domácnosti ⁴⁾	538,7	0,2	595,4	-8,1	583,0	-11,8	579,0	-5,8
(3) Repo operace (část M3-M2)	21,5	2,2	14,5	-5,3	15,3	0,9	14,2	-1,1
(3.1) Ostatní vláda (bez centrální)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(3.2) Ostatní finanční zprostředkovatelé ³⁾	1,5	0,8	0,8	0,0	0,6	-0,1	0,6	-0,1
(3.3) Pojišťovny a penzijní fondy	3,6	0,9	8,1	-5,1	9,4	1,3	8,8	-0,6
(3.4) Nefinanční podniky	0,1	0,1	0,4	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0
(3.5) Domácnosti ⁴⁾	16,3	0,4	5,2	-0,2	4,9	-0,3	4,4	-0,5

TABULKA 6

Úvěry soukromému sektoru

v mld. Kč	2008		2009					
	říjen		srpen		září		říjen	
	Stav	Měsíční transakce ²⁾	Stav	Měsíční transakce ²⁾	Stav	Měsíční transakce ²⁾	Stav	Měsíční transakce ²⁾
(1) Úvěry nefinančním podnikům	859,8	9,0	810,3	2,4	808,9	0,1	803,9	-12,0
(1.1) Do 1 roku včetně	366,7	-1,3	285,2	8,0	283,8	-0,9	271,3	-14,3
(1.2) Nad 1 do 5 let včetně	172,2	3,6	175,6	-5,9	173,7	-1,5	176,8	1,7
(1.3) Nad 5 let	320,9	6,7	349,5	0,3	351,4	2,6	355,8	0,7
(2) Úvěry domácnostem ⁴⁾	853,5	11,2	950,9	8,1	958,7	8,4	966,5	7,9
(2.1) Na spotřebu	165,2	1,9	183,8	1,5	185,1	1,8	186,4	1,4
(2.2) Na bydlení	602,6	9,4	664,6	5,8	670,4	5,8	676,0	5,6
(2.3) Ostatní	85,7	-0,2	102,4	0,8	103,3	0,8	104,1	0,9
(3) Úvěry ostatním finančním zprostředkovatelům ³⁾	161,6	-2,7	145,6	-6,1	144,3	-1,1	143,7	-1,5
(4) Úvěry pojišťovnám a penzijním fondům	1,8	-0,4	0,4	0,1	0,5	0,1	0,4	-0,1

¹⁾ Tabulka 5 neobsahuje ty komponenty M3, které dosud nelze sektorově členit, tj. oběživo, akcie/podílové listy FPT a dluhové cenné papíry do 2 let.

²⁾ Čistá hodnota finančních transakcí uskutečněných v daném měsíci. Vypočteno jako rozdíl stavů očištěný o netransakční změny.

³⁾ Ostatní finanční zprostředkovatelé - klienti MFI náležející do sektorů ostatních finančních zprostředkovatelů (bez pojišťoven a penzijních fondů) (S.123) a pomocných finančních institucí (S.124) podle klasifikace institucionálních sektorů ESA95

⁴⁾ Domácnosti - klienti MFI náležející do sektoru domácností (S.14) a neziskových institucí sloužících domácnostem (S.15) podle klasifikace institucionálních sektorů ESA95.

TABULKA 7

Příspěvky k roční míře růstu¹⁾ M3

	2008	2009		
	říjen	srpen	září	říjen
	p.b.	p.b.	p.b.	p.b.
M1	5,6	5,4	3,7	3,8
v tom: oběživo	2,1	0,9	0,8	-0,4
jednodenní vklady	3,5	4,6	3,0	4,3
M2-M1 (ostatní krátkodobé vklady)	8,0	-0,4	-0,1	-1,0
M3-M2 (krátkodobé obchodovatelné nástroje)	0,0	-1,1	-0,9	-1,1
M3	13,6	3,9	2,7	1,8

TABULKA 8

Příspěvky k roční míře růstu¹⁾ úvěrů soukromému sektoru

	2008	2009		
	říjen	srpen	září	říjen
	p.b.	p.b.	p.b.	p.b.
Nefinanční podniky	8,4	-1,3	-2,4	-3,4
Domácnosti ²⁾	11,2	6,8	6,4	6,1
Ostatní finanční zprostředkovatelé ³⁾	1,3	-1,0	-1,1	-1,0
Pojišťovny a penzijní fondy	0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Úvěry soukromému sektoru ⁴⁾	21,0	4,4	2,8	1,6

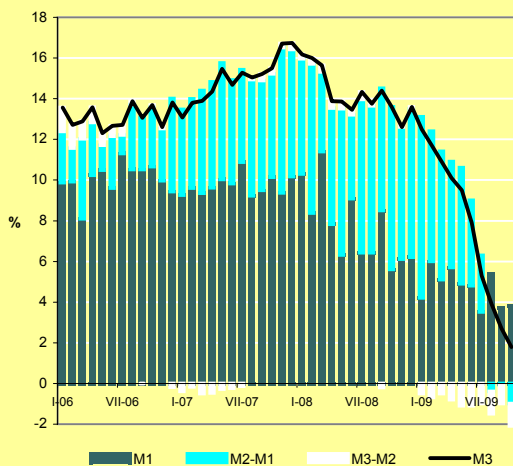
¹⁾ Příspěvky k roční míře růstu M3 / úvěrům soukromému sektoru jsou míry růstu vybraných komponent vážené jejich podílem na celkové míře růstu agregátu.

²⁾ Domácnosti - klienti MFI náležející do sektoru domácností (S.14) a neziskových institucí sloužících domácnostem (S.15) podle klasifikace institucionální sektorů ESA95.

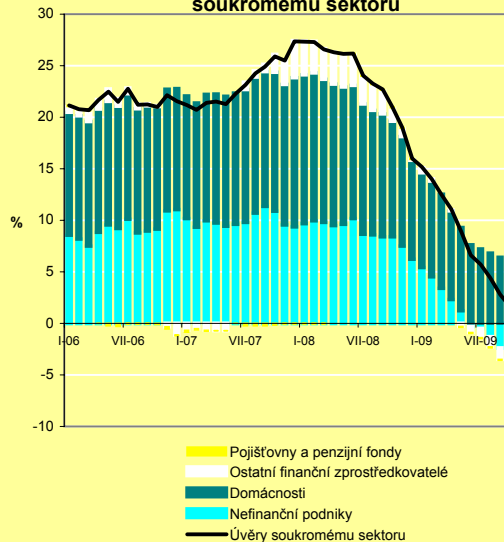
³⁾ Ostatní finanční zprostředkovatelé - klienti MFI náležející do sektorů ostatních finančních zprostředkovatelů (bez pojišťoven a penzijních fondů) (S.123) a pomocných finančních institucí (S.124) podle klasifikace institucionálních sektorů ESA95

⁴⁾ Soukromý sektor je tvořen všemi institucionálními sektory kromě sektoru vlády (S.13) a sektoru měnových finančních institucí (S.121 a S.122) podle klasifikace ESA95.

Příspěvky k roční míře růstu M3

Příspěvky k roční míře růstu úvěrů soukromému sektoru

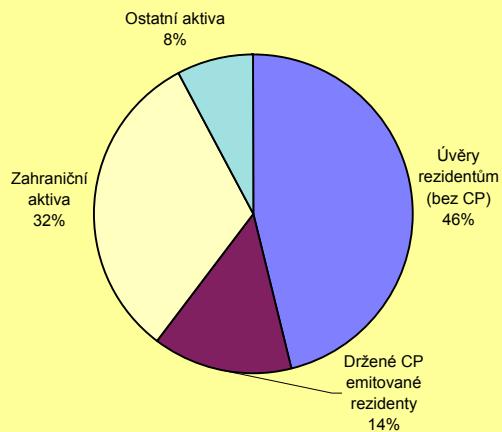
TABULKA 9

Rozvahy měnových finančních institucí podle vykazujících subjektů: říjen 2009

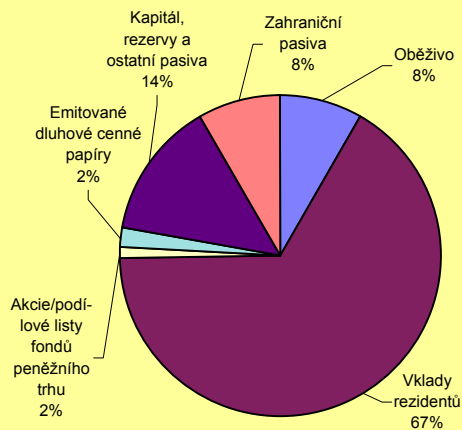
v mld. Kč

	MFI			Konsolidovaná rozhaha MFI
	ČNB	Úvěrové instituce	Fondy peněžního trhu	
(1) AKTIVA CELKEM	767,8	4 271,3	45,7	4 276,8
(1.1) Úvěry rezidentům (bez CP)	8,5	2 514,1	10,5	1 975,8
MFI	0,0	546,8	10,5	-
Vládní instituce	0,0	61,4	0,0	61,4
Ostatní rezidenti	8,5	1 905,9	0,0	1 914,5
(1.2) Držené cenné papíry jiné než akcie emitované rezidenty	0,0	750,4	12,5	562,5
MFI	0,0	198,2	2,2	-
Vládní instituce	0,0	540,0	9,4	549,4
Ostatní rezidenti	0,0	12,3	0,9	13,1
(1.3) Akcie/podílové listy fondů peněžního trhu	0,0	0,0	0,0	-
(1.4) Držené akcie a jiné majetkové účasti emitované rezidenty	0,0	66,5	0,0	43,8
MFI	0,0	22,7	0,0	-
Ostatní rezidenti	0,0	43,8	0,0	43,8
(1.5) Zahraniční aktiva	743,4	590,6	22,7	1 356,7
(1.6) Stálá aktiva	11,0	112,0	0,0	123,0
(1.7) Ostatní aktiva	4,8	237,6	0,1	214,9
(2) PASIVA CELKEM	767,8	4 271,3	45,7	4 276,8
(2.1) Oběživo	380,9	-	-	353,2
(2.2) Vklady rezidentů	478,7	2 922,5	0,0	2 841,7
MFI	400,5	158,9	0,0	-
Centrální vláda	73,4	296,3	0,0	369,7
Ostatní vláda/ostatní rezidenti	4,8	2 467,2	0,0	2 472,0
(2.3) Akcie/podílové listy fondů peněžního trhu	-	-	41,9	41,9
(2.4) Emitované dluhové cenné papíry	0,0	289,2	0,0	88,8
(2.5) Kapitál a rezervy	-138,9	429,5	0,0	268,0
(2.6) Zahraniční pasiva	1,8	350,6	3,1	355,5
(2.7) Ostatní pasiva	45,3	279,5	0,7	325,6
(2.8) Přebytek mezibankovních závazků	-	-	-	2,1

Konsolidovaná rozvaha MFI - aktiva

Konsolidovaná rozvaha MFI - pasiva

Komentář ke statistice měnového vývoje¹⁾ (tabulky 3-9): Říjen 2009

Roční míra růstu peněžního agregátu M3 klesla ze 2,7 % v září na 1,8 % v říjnu a meziměsíční míra růstu se zvýšila z -1,3 % na 0,7 %. Vlivem finančních transakcí peněžní agregát M3 meziročně narostl o 45,1 mld. Kč (meziměsíčně vzrostl o 17,2 mld. Kč) a dosáhl hodnoty 2650,6 mld. Kč.

Hlavní složky M3

Mezi komponentami peněžního agregátu M3 má rozhodující podíl peněžní agregát M1, který jako jediný z komponentů přispívá k dosažení kladné hodnoty roční míry růstu M3, a jehož příspěvek se v říjnu oproti září zvýšil z 3,7 procentních bodů na 3,8 procentních bodů (Tabulka 7).

Roční míra růstu M1 se v říjnu zvýšila na 6,0 % (v září činila 5,8 %). Roční míra růstu jednodenních vkladů se zvýšila, a to z 5,8 % v září na 8,6 % v říjnu. Meziměsíčně jednodenní vklady vzrostly vlivem finančních transakcí o 2,0 mld. Kč, tj. o 0,1 %. V rámci jednodenních vkladů byl zaznamenán nárůst u vkladů ostatní vlády (o 5,7 %, tj. o 7,4 mld. Kč), vkladů sektoru ostatních finančních zprostředkovatelů (o 4,2 %, tj. o 1,1 mld. Kč) a vkladů sektoru domácností (o 0,3 %, tj. o 2,1 mld. Kč). Naproti tomu klesly vklady sektoru pojišťoven a penzijních fondů (o 31,5 %, tj. o 5,4 mld. Kč) a vklady sektoru nefinančních podniků (o 0,8 %, tj. o 3,3 mld. Kč).

Roční míra růstu oběživa se snížila o 9,1 procentních bodů, a to z 5,9 % v září na -3,2 % v říjnu. Meziměsíčně vzrostlo v říjnu oběživo vlivem finančních transakcí o 0,5 % a dosáhlo hodnoty 353,2 mld. Kč.

Ostatní krátkodobé vklady (bez jednodenních) meziměsíčně vzrostly vlivem finančních transakcí o 14,5 mld. Kč, tj. o 1,7 %. Roční míra růstu těchto vkladů se v říjnu ve srovnání se zářím snížila o 2,7 procentních bodů a dosáhla hodnoty -2,9 % (v září -0,2 %). Roční míra růstu vkladů se splatností do 2 let, které jsou z pohledu objemu převažující složkou krátkodobých vkladů, se ve srovnání s minulým měsícem snížila, a to o 1,0 procentní bod, a dosáhla hodnoty -16,5%. Vysoký meziroční nárůst zaznamenávají vklady s výpovědní lhůtou do 3 měsíců (menší z komponent). Jejich roční míra růstu však má klesající tendenci a v říjnu činila 21,8 %.

V rámci ostatních krátkodobých vkladů byl zaznamenán meziměsíční nárůst depozit u vkladů nefinančních podniků (o 11,4 %, tj. o 19,4 mld. Kč) a vkladů pojišťoven a penzijních fondů (o 10,3 %, tj. o 3,1 mld. Kč). Naproti tomu poklesly vklady ostatních finančních zprostředkovatelů (o 4,4 %, tj. o 0,9 mld. Kč), vklady ostatní vlády (o 3,3 %, tj. o 1,2 mld. Kč) a vklady domácností (o 1,0 %, tj. o 5,8 mld. Kč).

Obchodovatelné nástroje, které tvoří repo operace, akcie/podílové listy fondů peněžního trhu a dluhové cenné papíry se splatností do 2 let, se meziměsíčně snížily o 2,1 % na 57,5 mld. Kč (v září 58,6 mld. Kč). Roční míra růstu obchodovatelných nástrojů klesla o 4,0 procentní body na -34,4 % (v září -30,4 %).

Hlavní protipoložky M3

Roční míra růstu úvěrů poskytnutých vládnímu sektoru v říjnu vzrostla na 10,1 % (v září 7,1 %). Roční míra růstu nakoupených vládních dluhopisů se v říjnu snížila na 37,8 % (v září 48,5 %).

Roční míra růstu úvěrů poskytnutých soukromému sektoru v říjnu dále poklesla na 1,6 % (v září 2,8 %). K dosažení kladné hodnoty roční míry růstu úvěrů soukromému sektoru přispívá v říjnu, stejně jako v předchozích měsících, výhradně sektor domácností (Tabulka 8). Roční míra růstu úvěrů domácnostem v říjnu v porovnání se zářím klesla o 0,5 procentního bodu (v září činila 14,1 %, v říjnu 13,6 %). Pokles ročních měr růstu úvěrů se v říjnu rovněž prohloubil i u ostatních sektorů ekonomiky (např. roční míra růstu úvěrů nefinančním podnikům klesla z -5,1 % v září na -7,5 % v říjnu).

U čistých zahraničních aktiv byl zaznamenán nárůst roční míry růstu z -6,5 % v září na -4,6 % v říjnu. Roční míra růstu dlouhodobějších finančních pasiv vzrostla z 7,1 % v září na 8,8 % v říjnu. Roční míra růstu vkladů od centrální vlády se snížila z 20,9 % na 14,7 %.

1) Veškeré nárůsty a poklesy v zmíněné v tomto komentáři se týkají pouze finančních transakcí očištěných o netransakční vlivy

TABULKA 10

Úrokové sazby měnových finančních institucí - nové obchody¹⁾

průměr a suma za měsíc	2008		2009					
	říjen		srpen		září		říjen	
	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)
(1) Vklady domácností²⁾	1,45	1104,5	1,17	1228,0	1,14	1227,5	1,13	1229,3
(1.1) Jednodenní	0,91	677,8	0,69	760,6	0,66	763,3	0,65	765,8
(1.2) S dohodnutou splatností	3,06	65,6	1,28	29,9	1,21	28,9	1,30	29,3
Z toho: Do 2 let včetně	3,06	65,0	1,25	29,1	1,17	28,1	1,24	28,3
(1.3) S výpovědní lhůtou ³⁾	2,18	367,9	1,98	465,5	1,94	464,6	1,94	465,0
(1.3.1) Do 3 měsíců včetně	2,39	310,6	2,22	383,9	2,20	378,4	2,19	377,3
(1.3.2) Nad 3 měsíce	1,06	57,3	0,86	81,5	0,83	86,2	0,83	87,7
(2) Vklady nefinančních podniků⁴⁾	2,12	587,8	0,73	525,2	0,69	531,0	0,69	527,8
(2.1) Jednodenní	0,99	293,1	0,43	303,5	0,42	304,3	0,43	309,4
(2.2) S dohodnutou splatností	3,25	288,7	1,08	202,2	1,00	206,1	1,00	196,1
Z toho: Do 2 let včetně	3,25	288,7	1,08	202,2	1,00	206,1	1,00	196,1
(3) Úvěry domácnostem²⁾	12,95	59,0	14,76	53,8	14,78	55,3	14,98	54,5
(3.1) Přečerpání bankovních účtů ⁵⁾	17,23	31,9	18,90	33,7	19,13	34,1	19,19	34,2
(3.2) Na spotřebu	13,68	7,3	13,98	5,1	14,08	5,2	14,53	5,1
(3.3) Na bydlení	5,53	16,4	5,54	11,9	5,50	13,1	5,51	12,4
Z toho: Hypoteční úvěry ⁶⁾	5,69	9,2	5,76	6,9	5,73	7,6	5,71	7,1
Stavební spoření	5,06	5,3	5,03	4,8	5,03	5,2	5,05	4,9
(3.4) Ostatní	6,96	3,5	6,27	3,1	6,55	2,8	6,52	2,8
(4) Úvěry nefinančním podnikům	5,50	200,0	4,00	169,7	4,17	171,9	4,11	164,0
(4.1) Přečerpání bankovních účtů ⁵⁾	5,68	124,3	4,40	105,5	4,56	105,1	4,49	97,6
(4.2) Ostatní s objemem do 30 mil. CZK	5,51	20,2	3,91	13,6	4,56	12,3	4,32	12,4
Z toho: Fixace ⁷⁾ do 1 roku včetně	5,52	18,6	3,79	12,3	4,48	10,7	4,25	11,2
(4.3) Ostatní s objemem nad 30 mil. CZK	5,11	55,4	3,20	50,6	3,33	54,5	3,38	54,0
Z toho: Fixace ⁷⁾ do 1 roku včetně	5,10	52,7	3,10	42,7	3,29	48,3	3,31	46,7
(5) RPSN⁸⁾ úvěrů domácnostem	8,46	23,6	8,57	16,9	8,44	18,3	8,63	17,5
(5.1) Na spotřebu	14,47	7,3	15,11	5,1	15,17	5,2	15,59	5,1
(5.2) Na bydlení	5,80	16,4	5,79	11,9	5,77	13,1	5,77	12,4

¹⁾ Úroková statistika MFI sleduje pouze korunové vklady a úvěry. Sazby z nových obchodů jsou sazby sjednané mezi bankou a klientem na veškeré dohody uzavřené v průběhu referenčního období.

²⁾ Domácnosti - klienti MFI náležející do sektoru domácností (S.14) a neziskových institucí sloužících domácnostem (S.15) podle klasifikace institucionálních sektorů ESA95.

³⁾ Vklady domácností s výpovědní lhůtou zahrnují i obdobné vklady nefinančních podniků, jejichž objemy jsou v této kategorii zanedbatelné.

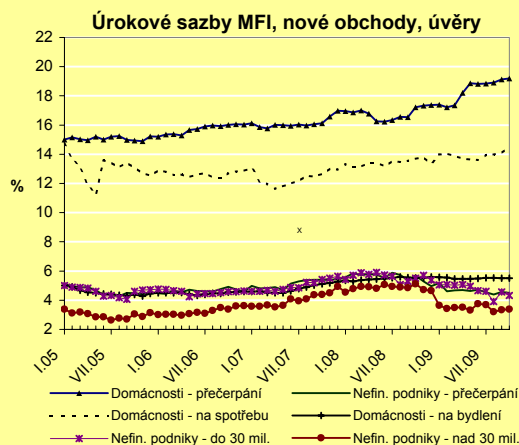
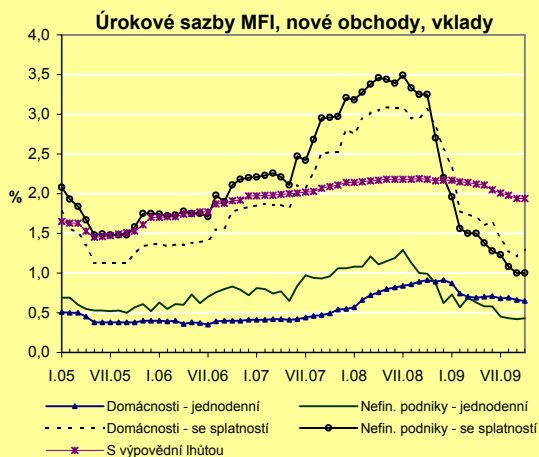
⁴⁾ Včetně vkladů s výpovědní lhůtou přijatých od nefinančních podniků (jež jsou zároveň zahrnuti v položce 1.3).

⁵⁾ Přečerpání bankovních účtů zahrnují poskytnuté kontokorentní úvěry, debetní zůstatky na bankovních účtech a pohledávky z kreditních karet.

⁶⁾ Od roku 2009 je plně uplatňována novela zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů, podle které hypoteční úvěr je úvěr, jehož splacení včetně příslušenství je zajištěno zástavním právem k nemovitosti, i rozestavěné, když pohledávka z úvěru nepřevyšuje dvojnásobek zástavní hodnoty zastavené nemovitosti (§ 28, odst. 3).

⁷⁾ Doba fixace úrokové sazby, tj. období na počátku kontraktu, po které se sjednaná úroková sazba nemůže měnit. Pro období do 1 roku včetně zahrnuje i variabilní sazbu.

⁸⁾ Roční procentní sazba nákladů, tj. sazba zahrnující kromě úrokových nákladů i všechny související náklady úvěru pro klienta (poplatky apod.).

TABULKA 11

Úrokové sazby měnových finančních institucí - stavy obchodů¹⁾

stavy ke konci měsíce	2008		2009		2009		2009	
	říjen		srpen		září		říjen	
	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)
(1) Vklady domácností²⁾³⁾	1,58	1401,4	1,33	1517,1	1,31	1516,1	1,30	1517,4
(1.1) S dohodnutou splatností	2,24	359,2	1,98	305,6	1,98	304,2	1,99	304,6
(1.1.1) Do 2 let včetně	2,44	201,7	1,92	191,4	1,93	186,8	1,93	183,9
(1.1.2) Nad 2 roky	1,98	157,5	2,08	114,1	2,07	117,3	2,08	120,7
(2) Vklady nefin. podniků³⁾	1,74	488,3	0,76	459,7	0,72	454,0	0,73	476,9
(2.2) S dohodnutou splatností	3,02	176,0	1,34	136,7	1,28	129,0	1,24	145,1
(2.2.1) Do 2 let včetně	3,03	172,3	1,31	134,3	1,25	126,5	1,21	142,5
(2.2.2) Nad 2 roky	2,56	3,7	3,08	2,4	2,95	2,5	2,94	2,6
(3) Úvěry domácnostem	6,89	841,4	7,03	949,8	7,04	957,6	7,05	965,2
(3.1) Na bydlení	5,13	592,8	5,23	664,2	5,24	670,0	5,24	675,6
Z toho: Hypoteční úvěry	5,14	387,9	5,21	537,0	5,22	542,2	5,23	547,0
Stavební spoření	5,11	175,1	5,37	100,1	5,37	100,5	5,37	101,2
(3.2) Na spotřebu a ostatní ⁴⁾	11,23	248,6	11,40	285,5	11,43	287,5	11,44	289,6
(4) Úvěry nefin. podnikům	5,50	710,5	4,38	673,0	4,34	668,9	4,34	660,9
(4.1) Do 1 roku včetně	5,28	314,0	4,16	248,3	4,13	243,0	4,12	233,4
(4.2) Nad 1 do 5 let včetně	5,65	139,0	4,39	146,2	4,37	146,2	4,38	145,7
(4.3) Nad 5 let	5,68	257,5	4,56	278,5	4,51	279,7	4,50	281,8

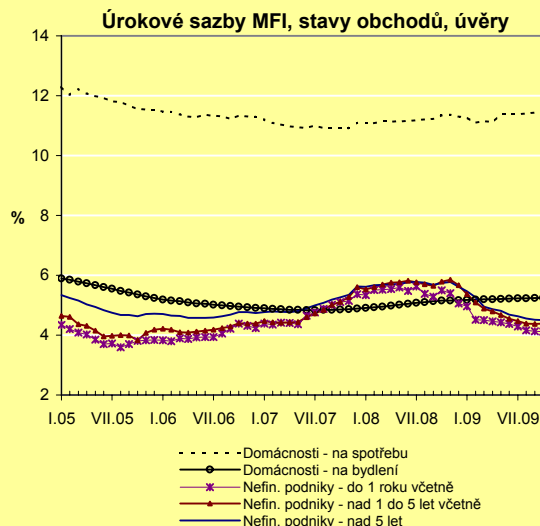
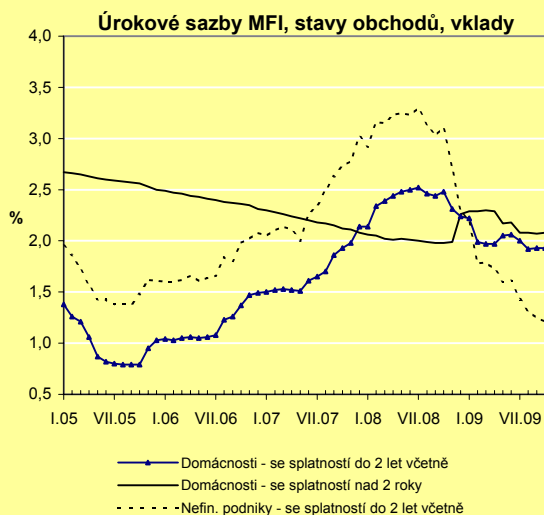
¹⁾ Úroková statistika MFI sleduje pouze korunové vklady a úvěry. Sazby ze stavů obchodů jsou sazby aplikované na bilanční zůstatky ke konci období.

²⁾ Domácnosti - klienti MFI náležející do sektoru domácností (S.14) a neziskových institucí sloužících domácnostem (S.15) podle klasifikace institucionálních sektorů ESA95.

³⁾ Zahnuje i jednodenní vklady a vklady s výpovědní lhůtou uvedené v tabulce 10. Pro tyto typy vkladů se stavy shodují s novými obchody.

⁴⁾ Od roku 2009 je plně uplatňována novela zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů, podle které hypoteční úvěr je úvěr, jehož splacení včetně příslušenství je zajištěno zástavním právem k nemovitosti, i rozestavěné, když pohledávka z úvěru nepřevyšuje dvojnásobek zástavní hodnoty zastavené nemovitosti (§ 28, odst. 3).

⁵⁾ Úvěry na spotřebu a ostatní zahrnují přečerpaní bankovních účtů uvedené v tabulce 10.

Komentář k úrokovým sazbám měnových finančních institucí (tabulky 10 a 11): Říjen 2009

Úrokové sazby z nových obchodů

Úrokové sazby z **nových vkladů** domácností i nefinančních podniků nezaznamenaly v měsíci říjnu téměř žádnou změnu.

Průměrná úroková sazba z celkových nových vkladů **domácností** poklesla pouze o 0,01 procentního bodu a ustálila se na 1,13 %. Stejně tak i sazba u jednodenních vkladů zaznamenala jen nepatrný pokles o 0,01 procentního bodu a zakotvila na 0,65 %. U vkladů s dohodnutou splatností sazba mírně vzrostla o 0,09 procentního bodu na 1,30 %. Úroková sazba z vkladů s výpovědní lhůtou zůstala na úrovni minulého měsíce, a to na 1,94 %.

Celková úroková sazba z nových vkladů **nefinančních podniků** nezaznamenala oproti minulému měsíci změnu a zůstala na 0,69 %. U jednodenních vkladů se sazba téměř nezměnila a ustálila se na 0,43 %, u vkladů s dohodnutou splatností do 2 let (jež se u tohoto sektoru podílejí na všech vkladech s dohodnutou splatností zpravidla 100 %) se sazba také nezměnila a zastavila se na 1,00 %.

Nové úvěry poskytnuté domácnostem zaznamenaly v říjnu zvýšení, avšak sazba u nefinančních podniků mírně klesla.

Celková úroková sazba z nových úvěrů **domácnostem** se zvedla o 0,20 procentního bodu na 14,98 %. Úroková sazby z úvěrů na přečerpání bankovních účtů zaznamenala mírnější vzrůst o 0,06 procentního bodu na 19,19 %. Úroková sazby z úvěrů na spotřebu stoupla výrazněji o 0,45 procentního bodu na 14,53 %. Úroková sazba z úvěrů na bydlení zůstala téměř na úrovni měsíce září, a to 5,51 %. Ostatní úvěry byly úročeny sazbou nepatrně nižší o 0,03 procentního bodu, a to 6,52 %.

U celkových úvěrů **nefinančním podnikům** došlo k mírnému snížení úrokové sazby o 0,06 procentního bodu, a to na 4,11 %. Sazba u přečerpání bankovních účtů se snížila o 0,07 procentního bodu na 4,49 %. Sazba u úvěrů ostatních s objemem do 30 mil. CZK zaznamenala snížení o 0,24 procentního bodu, a to na 4,32 %, avšak úvěry ostatní s objemem nad 30 mil. byly úročeny sazbou vyšší o 0,05 procentního bodu, a to 3,38 %.

Celková roční procentní sazba nákladů úvěrů domácnostem se zvýšila o 0,19 procentního bodu na 8,63 %, RPSN úvěrů na spotřebu zaznamenala v měsíci říjnu výraznější zvýšení o 0,42 procentního bodu, a to na 15,59 %. RPSN úvěrů na bydlení však zůstala na úrovni minulého měsíce, a to na 5,77 %.

Úrokové sazby ze stavů obchodů

Průměrná úroková sazba ze **zůstatků vkladů** domácností i nefinančních podniků nezaznamenala v měsíci říjnu téměř žádnou změnu.

Úroková sazba z celkových vkladů **domácností** se oproti září téměř nezměnila a snížila se jen o 0,01 procentního bodu, a to na 1,30 %. Stejně tak sazba z jednodenních vkladů zakotvila na 0,65 %. Sazba z vkladů s výpovědní lhůtou nezaznamenala změnu a zůstala na 1,94 %. Úroková sazba z vkladů s dohodnutou splatností také zůstala téměř na úrovni měsíce září, a to na 1,99 %.

Úroková sazba z celkových vkladů **nefinančních podniků** stoupla jen o 0,01 procentního bodu na 0,73 %. Stejně sazba z jednodenních vkladů se téměř udržela na úrovni minulého měsíce, a to na 0,43 %. Úroková sazba z vkladů s dohodnutou splatností zaznamenala mírný pokles o 0,04 procentního bodu, a to na 1,24 %.

Průměrná úroková sazba ze **zůstatků úvěrů** domácností zůstala téměř na úrovni předchozího měsíce, u nefinančních podniků sazba nezaznamenala změnu.

Celková úroková sazba z úvěrů **domácnostem** nezaznamenala téměř změnu a zakotvila na 7,05 %. Sazba z úvěrů na bydlení se nezměnila a ustálila se na 5,24 %. Úroková sazba z úvěrů na spotřebu a ostatní se zakotvila na 11,44 %.

Průměrná úroková sazba ze zůstatků úvěrů **nefinančním podnikům** nezaznamenala změnu a zůstala na 4,34 %. Také sazba z úvěrů nefinančním podnikům zůstala téměř na úrovni měsíce září u všech splatností, a to se splatností do 1 roku na 4,12 %, se splatností nad 1 rok do 5 let včetně na 4,38 % a se splatností nad 5 let na 4,50 %.

TABULKA 12

Agregovaná rozvaha fondů kolektivního investování ¹⁾

v mld. Kč; stav ke konci období	2009				
	květen	červen	červenec	srpen	září
AKTIVA					
Celkem	87,6	88,2	90,6	93,2	94,7
(1.1) Vklady	9,4	10,8	10,5	11,0	11,2
(1.2) Dluhové cenné papíry celkem	41,3	41,3	41,3	41,7	41,2
Rezidenti	21,6	21,5	21,2	21,7	21,2
MFI	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Vládní instituce	19,3	19,3	19,0	19,5	19,0
Ostatní rezidenti	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3
Nerezidenti	19,7	19,7	20,1	20,0	20,0
(1.3) Akcie	16,5	16,3	18,0	19,5	21,3
Rezidenti	3,8	3,9	3,9	4,4	5,4
MFI	0,3	0,3	0,4	0,2	0,2
Ostatní rezidenti	3,5	3,5	3,5	4,2	5,2
Nerezidenti	12,7	12,5	14,2	15,1	15,8
(1.4) Podílové listy fondů	15,5	14,8	15,4	15,3	15,5
Rezidenti	3,7	3,6	3,6	3,6	3,7
Nerezidenti	11,8	11,2	11,8	11,7	11,8
(1.5) Ostatní aktiva	5,0	5,0	5,5	5,7	5,6
PASÍVA					
Celkem	87,6	88,2	90,6	93,2	94,7
(2.1) Přijaté úvěry	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
(2.2) Emitované podílové listy FKI	85,1	86,7	88,9	90,7	92,3
Rezidenti	84,0	85,6	87,7	89,5	91,1
Nerezidenti	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3
(2.3) Ostatní pasiva	2,4	1,4	1,4	2,3	2,1

BILANČNÍ SUMA ČLENĚNÁ PODLE TYPU FONDU

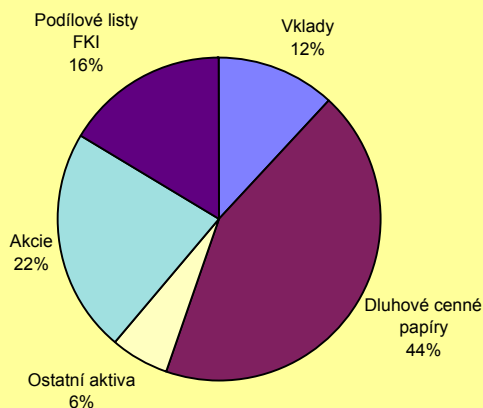
CELKEM	87,6	88,3	90,6	93,2	94,7
Akciové fondy	12,3	12,1	13,4	15,2	15,7
Dluhopisové fondy	32,8	34,4	34,8	35,5	35,6
Smíšené fondy	35,9	35,3	35,9	35,9	35,9
Nemovitostní fondy	6,7	6,6	6,5	6,6	7,5

¹⁾ Fondy kolektivního investování (FKI) jsou podílové fondy jiné než fondy peněžního trhu a investiční fondy, které jsou rezidenty v ČR

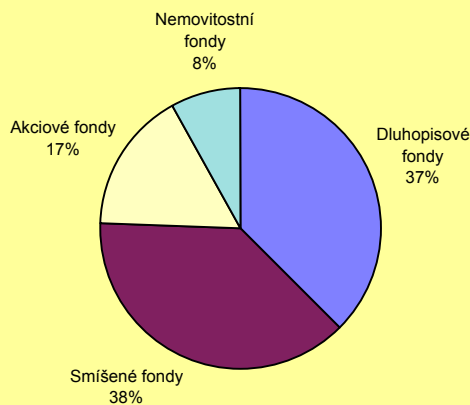
- fondy fondů a fondy kvalifikovaných investorů jsou rozříděny v kategoriích podle druhu aktiv či fondů, do kterých investují.

- data jsou publikována 15. kalendářní den druhého měsíce následujícího po konci období

Bilanční suma členěná podle položek aktiv

Bilanční suma členěná podle typu fondu

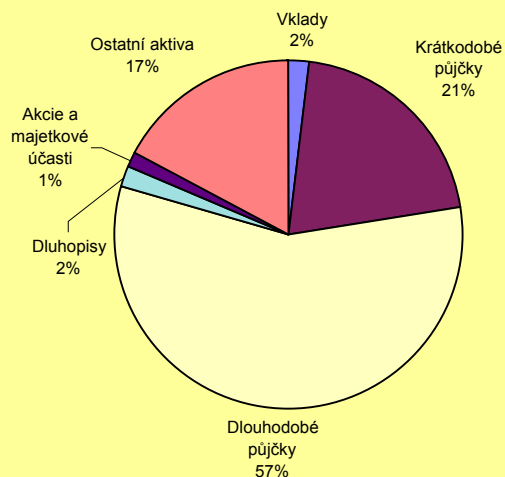
TABULKA 13

Čtvrtletní agregovaná rozvaha zprostředkovatelů financování aktiv¹⁾

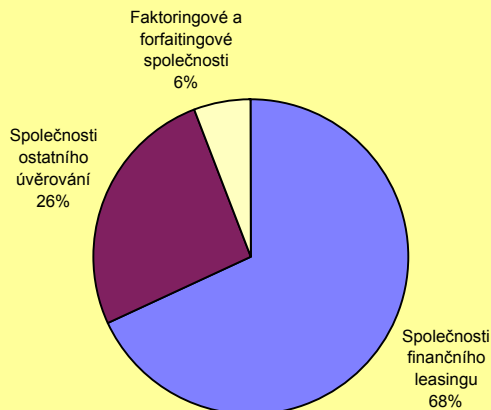
v mld. Kč; stav ke konci čtvrtletí	2008			2009	
	září	prosinec	březen	červen	září
AKTIVA					
Celkem	435,7	448,9	440,7	422,2	408,4
(1.1) Vklady	6,6	7,7	7,4	6,6	6,5
(1.2) Poskytnuté půjčky	346,8	357,7	352,1	330,7	316,7
Rezidenti	342,5	352,8	345,3	323,9	310,4
Do 1 roku	100,4	103,7	97,7	88,3	82,3
Nad 1 rok	242,1	249,1	247,6	235,7	228,1
Nerezidenti	4,4	4,8	6,8	6,8	6,3
(1.3) Dluhové cenné papíry celkem	7,3	7,8	6,0	6,0	5,9
Do 1 roku	5,4	5,9	4,0	4,1	4,2
Nad 1 rok	2,0	1,9	2,0	1,9	1,8
(1.4) Akcie a majetkové účasti	5,0	5,8	8,1	8,3	8,3
Podílové listy / akcie FKI (včetně FPT)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostatní akcie a majetkové účasti	5,0	5,8	8,1	8,3	8,3
(1.5) Ostatní aktiva	70,0	69,8	67,2	70,5	71,0
PASIVA					
Celkem	435,7	448,9	440,7	422,2	408,4
(2.1) Přijaté úvěry	275,0	274,9	265,5	252,2	240,3
Rezidenti	196,4	194,3	187,5	184,3	173,3
Nerezidenti	78,6	80,6	78,1	67,9	67,0
(2.2) Emitované dluhové cenné papíry	29,5	28,7	24,6	20,2	16,9
Do 1 roku	11,5	10,7	10,7	10,7	10,7
Nad 1 rok	18,0	18,0	13,9	9,6	6,3
(2.3) Vlastní kapitál	88,5	99,4	104,0	105,2	107,8
(2.4) Ostatní pasiva	42,7	45,8	46,6	44,6	43,4
BILANČNÍ SUMA ČLENĚNÁ PODLE TYPU ZPROSTŘEDKOVATELE					
CELKEM	435,7	448,9	440,7	422,2	408,4
Společnosti finančního leasingu	297,2	309,5	304,8	294,2	285,9
Společnosti ostatního úvěrování	111,6	114,4	113,2	106,0	100,9
Faktoringové a forfaitingové společnosti	26,9	25,0	22,7	22,0	21,7

¹⁾ Zprostředkovatelé financování aktiv (ZFA) - společnosti zařazené v sektoru S.123 ostatních finančních zprostředkovatelů, které v rámci svého podnikání jako svou rozhodující nebo podstatnou činnost poskytují úvěry nebo půjčky nebo uzavírají smlouvy obdobné povahy např. finanční leasing, faktoring, spotřebitelský úvěr, splátkový prodej apod. (viz. vyhláška 307/2004 Sb.). Data jsou publikována poslední pracovní den druhého měsíce po konci čtvrtletí.

Bilanční suma členěná podle položek aktiv

Bilanční suma členěná podle typu zprostředkovatele

TABULKA 14

Přehled půjček poskytnutých zprostředkovateli financování aktiv¹⁾ rezidentům

v mld. Kč; stav ke konci čtvrtletí	2008			2009	
	září	prosinec	březen	červen	září
PŮJČKY					
(1) Nefinanční podniky	191,3	195,7	192,6	181,9	178,0
do 1 roku	55,2	56,0	51,0	49,8	47,2
od 1 do 5 let	116,1	113,0	112,4	107,8	102,7
nad 5 let	20,0	26,7	29,2	24,3	28,1
(2) Finanční podniky	1,3	1,7	2,8	1,7	0,6
do 1 roku	0,3	0,4	0,2	0,2	0,2
od 1 do 5 let	0,9	1,3	2,6	1,4	0,3
nad 5 let	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
(3) Vládní instituce	1,0	1,0	1,0	1,2	1,2
do 1 roku	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6
od 1 do 5 let	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6
nad 5 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(4) Domácnosti	148,8	154,3	148,7	139,0	130,6
do 1 roku	44,4	46,9	45,9	37,6	34,3
od 1 do 5 let	89,4	91,8	86,3	85,0	79,7
nad 5 let	14,9	15,6	16,5	16,3	16,5
(5) Neziskové instituce sloužící domácnostem	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
do 1 roku	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
od 1 do 5 let	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
nad 5 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

ČLENĚNÍ PŮJČEK POSKYTNUTÝCH DOMÁCNOSTEM

(1) Celkem	134,5	154,3	148,7	139,0	130,6
(1.1) Na spotřebu	131,0	137,1	132,3	121,2	113,5
do 1 roku	43,2	45,7	44,8	36,4	33,2
od 1 do 5 let	74,4	77,3	72,6	70,4	65,6
nad 5 let	13,5	14,0	14,9	14,3	14,7
(1.2) Na bydlení	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4
do 1 roku	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
od 1 do 5 let	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
nad 5 let	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
(1.3) Ostatní	16,3	15,6	14,9	16,3	15,7
do 1 roku	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2
od 1 do 5 let	14,7	14,1	13,4	14,3	13,7
nad 5 let	0,5	0,4	0,4	0,8	0,8

ČLENĚNÍ PŮJČEK PODLE TYPU ZPROSTŘEDKOVATELE

CELKEM	342,5	352,8	345,3	323,9	310,4
Společnosti finančního leasingu	235,0	242,9	239,0	226,4	218,2
Společnosti ostatního úvěrování	86,0	90,8	89,0	80,4	75,4
Faktoringové a forfaitingové společnosti	21,4	19,1	17,2	17,0	16,9
z toho Nefinanční podniky	191,3	195,7	192,6	181,9	178,0
Společnosti finančního leasingu	164,6	170,9	169,7	159,7	155,8
Společnosti ostatního úvěrování	5,2	5,8	5,6	5,1	5,3
Faktoringové a forfaitingové společnosti	21,4	19,1	17,2	17,0	16,9
z toho Domácnosti	134,5	154,3	148,7	139,0	130,6
Společnosti finančního leasingu	69,0	70,7	65,7	64,1	60,9
Společnosti ostatního úvěrování	79,7	83,6	83,0	74,9	69,7
Faktoringové a forfaitingové společnosti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

¹⁾ Zprostředkovatelé financování aktiv (ZFA) - společnosti zařazené v sektoru S.123 ostatních finančních zprostředkovatelů, které v rámci svého podnikání jako svou rozhodující nebo podstatnou činnost poskytují úvěry nebo půjčky nebo uzavírají smlouvy obdobné povahy např. finanční leasing, faktoring, spotřebitelský úvěr, splátkový prodej apod. (viz. vyhláška 307/2004 Sb.). Data jsou publikována poslední pracovní den druhého měsíce po konci čtvrtletí.

Komentář k agregované rozvaze FKI (Tabulka 12): Září 2009

Na konci září 2009 spravovaly fondy kolektivního investování majetek v hodnotě 92,3 mld. Kč. Nadále tak rostla hodnota spravovaného majetku. Hodnota majetku ve fondech se oproti srpnu t. r. zvýšila o 1,64 mld. Kč, což představuje růst o 1,81 %.

Největší nárůst objemu majetku vykázaly za září 2009 nemovitostní fondy, jejichž aktiva se zvýšila z 6,6 mld. Kč na 7,5 mld. Kč, což představuje měsíční růst o 13,91 %. Růst hodnoty majetku zaznamenaly i fondy akciové (ze 15,2 mld. Kč na 15,7 mld. Kč) a fondy dluhopisové (z 35,5 mld. Kč na 35,6 mld. Kč). Hodnota majetku smíšených fondů zůstala oproti srpnu nezměněna – tzn. 35,9 mld. Kč.

Fondy kolektivního investování nejvíce investovaly do dluhových cenných papírů. Ve srovnání s předchozím měsícem však celkový objem nakoupených dluhových cenných papírů poklesl o 0,46 mld. Kč na 41,2 mld. Kč. Podíl dluhových cenných papírů na vlastním kapitálu fondů se oproti srpnu t. r. snížil, a to ze 45,98 % na 44,66 %, což znamená pokles o 1,32 pb. Fondy v září zvyšovaly i podíl majetkových cenných papírů ve svém portfoliu. Objem majetkových cenných papírů měsíčně vzrostl o 1,94 mld. Kč na 36,7 mld. Kč, což představuje nárůst o 5,57 %.

Na území České republiky působilo ke konci září t. r. 148 rezidentských fondů kolektivního investování. Z toho bylo 28 akciových fondů, 29 dluhopisových fondů, 57 smíšených fondů, 33 nemovitostních fondů a 1 ostatní fond.

Komentář ke čtvrtletní agregované rozvaze zprostředkovatelů financování aktiv¹⁾ (Tabulka 13 a 14): Září 2009

K 30.9.2009 činila celková bilanční suma zprostředkovatelů financování aktiv 408,4 mld. Kč. Oproti minulému čtvrtletí se bilanční suma snížila o 13,8 mld. Kč, což představuje čtvrtletní pokles o 3,27 %. Meziročně se bilanční suma snížila o 27,3 mld. Kč. Společnosti poskytující finanční leasing mají největší podíl na celkové bilanční sumě a to ve výši 285,9 mld. Kč. Společnosti ostatního úvěrování se podílely na celkové bilanční sumě částkou 100,9 mld. Kč a společnosti zabývající se faktoringem a forfaitingem částkou 21,7 mld. Kč.

Největší položku aktiv tvořily poskytnuté půjčky v hodnotě 316,7 mld. Kč. Poskytnuté půjčky zaznamenaly ve třetím čtvrtletí roku 2009 pokles o 13,9 mld. Kč, tj. o 4,22 % oproti předchozímu období. Meziročně poskytnuté půjčky klesly o 30,1 mld. Kč, což znamená meziroční pokles o 8,68 %. Naprostá většina tj. 98,01 % objemu půjček byla poskytnuta rezidentským subjektům. Stav krátkodobých půjček byl ke konci prvního čtvrtletí 84 mld. Kč. Krátkodobé půjčky tak činily 20,57 % celkový aktiv. Poskytnuté dlouhodobé půjčky činily 232,8 mld. Kč, což je 57 % celkových aktiv.

Největší část poskytnutých půjček rezidentům tvořily půjčky nefinančním podnikům v hodnotě 178 mld. Kč, což představuje 57,34 % objemu půjček poskytnutých rezidentům. Ve srovnání s předcházejícím čtvrtletím klesly půjčky nefinančním podnikům o 4 mld. Kč, což znamená pokles o 2,18 %. Meziročně klesla hodnota půjček poskytnutých nefinančním podnikům o 13,3 mld. Kč, tj. 6,97 %. 155,8 mld. Kč bylo poskytnuto společnostmi zabývající se finančním leasingem, 5,3 mld. Kč společnostmi ostatního úvěrování a 16,9 mld. Kč faktoringovými a forfaitingovými společnostmi. Z převážné části jsou tyto půjčky tvořeny úvěry s původní dobou splatnosti od 1 roku do 5 let, které dosáhly výše 102,7 mld. Kč.

Druhou největší skupinou poskytnutých půjček rezidentům tvoří půjčky domácnostem v hodnotě 130,6 mld. Kč, které oproti minulému čtvrtletí klesly o 8,4 mld. Kč, což představuje čtvrtletní pokles o 6,05 %. Meziročně se hodnota poskytnutých půjček domácnostem snížila o 18,2 mld. Kč, tj. 12,23 %. Poskytnuté půjčky domácnostem tvoří 42,06 % hodnoty půjček poskytnutých rezidentům. 60,9 mld. Kč bylo poskytnuto společnostmi finančního leasingu a 69,7 mld. Kč společnostmi ostatního úvěrování. Největší část půjček domácnostem tvořily úvěry s původní dobou splatnosti od 1 roku do 5 let v hodnotě 79,7 mld. Kč.

¹⁾ Dle vyhlášky 307/2004 Sb. se jedná o společnosti, které v rámci svého podnikání jako svou rozhodující nebo podstatnou činnost poskytují úvěry nebo půjčky nebo uzavírají smlouvy obdobné povahy, například finanční leasing, faktoring, spotřebitelský úvěr, financování splátkového prodeje, apod.

Slovník pojmů

Harmonizace statistik: Smlouva o založení Evropského společenství uložila Evropské centrální bance (ECB) zabezpečit jednotnou statistiku podle čl. 5 Statutu Evropského systému centrálních bank. Centrální banky jednotlivých členských zemí ES proto shromažďují jednotně definované statistické informace a ECB z nich poté sestavuje agregované hodnoty pro měnovou politiku eurozóny. Přestože nařízení Rady č.2533/98, které specifikuje požadavky na sběr statistických dat, se týká pouze zemí eurozóny, ECB dostává úplné sestavy dat i od tzv. nezúčastněných zemí (například ČR), aby monitorovala jejich ekonomický a finanční vývoj.

Měnové statistiky: Finanční makrostatistiky sektorů S.121, S.122 a S.123 založené výhradně na tzv. "host country" principu. Podle tohoto principu se rezidentskou vykazující jednotkou rozumí taková instituce, která je rezidentem v daném ekonomickém teritoriu. Soubor vykazujících jednotek zahrnuje 1) instituce založené a umístěné v daném teritoriu, včetně dceřinných společností jejichž mateřské společnosti jsou umístěny mimo toto teritorium a 2) pobočky institucí, které mají své ústředí mimo toto teritorium.

Čistá zahraniční aktiva: Zahrnují zahraniční aktiva MFI ČR (jako měnové zlato, hotovost jiná než Kč, cenné papíry emitované nerezidenty ČR a úvěry poskytnuté nerezidentům ČR) minus zahraniční pasiva MFI ČR (jako vklady v držbě nerezidentů ČR, repo operace, podíly a akcie fondů peněžního trhu a dluhové cenné papíry s dobou splatnosti do dvou let včetně emitované MFI a v držení nerezidentů).

Dlouhodobější finanční závazky MFI: Skládají se z vkladů s dohodnutou dobou splatnosti přesahující dva roky, vkladů s výpovědní lhůtou přesahující tři měsíce, dluhových cenných papírů emitovaných s původní dobou splatnosti delší než dva roky a kapitálu a rezerv MFI v ČR.

Fixace úrokové sazby: Doba fixace úrokové sazby, tj. období na počátku kontraktu, po které se sjednaná úroková sazba nemůže měnit. Pro období do 1 roku včetně zahrnuje i variabilní sazbu.

Fondy kolektivního investování (FKI): Pro měnovou statistiku zahrnují podílové a investiční fondy jiné než fondy peněžního trhu, které jsou rezidenty v ČR. Jedná se o subjekty, jejichž výhradním předmětem činnosti je kolektivní investování, tzn. shromažďování peněžních prostředků od investorů a jejich investování za podmínek stanovených zákonem o kolektivním investování (č.189/2004 Sb.). Tyto subjekty mohou být zřizovány podle zákona buď jako podílové fondy spravované investiční společností nebo jako investiční fondy.

Fondy peněžního trhu: Jsou definovány obdobně jako fondy kolektivního investování, jejichž podílovými jednotkami jsou, co se týče likvidity, prostředky velmi podobné vkladům, a které především investují do nástrojů peněžního trhu a/nebo do akcií/podílových jednotek fondů peněžního trhu a/nebo do ostatních převoditelných dluhových nástrojů se zbytkovou splatností do jednoho roku včetně a/nebo do bankovních vkladů a/nebo které sledují míru návratnosti blížící se úrokovým sazbám nástrojů peněžního trhu. Kritéria použitá pro určování fondů peněžního trhu lze odvodit z veřejných prospektů, statutů fondů, základacích dokumentů, stanov nebo vnitřních řádů, upisovacích dokumentů nebo investičních smluv, obchodních dokumentů nebo jiných dokladů s podobným účelem, které se týkají subjektů kolektivního investování.

Konsolidovaná rozvaha v sektoru MFI: Základní statistický přehled měnové statistiky. Je založen na rezidentském principu a získá se vyloučením vzájemných pozic mezi MFI v jejich agregované rozvaze.

Měnové finanční instituce (MFI): Finanční instituce, které tvoří sektor tvorby peněz. Podle právních předpisů Společenství sem patří centrální banka, rezidentské úvěrové instituce a všechny ostatní rezidentské finanční instituce, jejichž předmětem činnosti je přijímat vklady a/nebo prostředky velmi podobné vkladům od jiných subjektů než měnových finančních institucí a na vlastní účet (přínejmenším v ekonomickém smyslu) poskytovat úvěry a/nebo investovat do cenných papírů. V podmínkách ČR MFI zahrnují centrální banku, banky, fondy peněžního trhu a družstevní záložny.

Míra růstu: Procentuální změna sledované veličiny v referenčním období počítaná z objemů měsíčních finančních transakcí a ze zůstatkových hodnot na počátku každého z měsíců.

Non-MFI: Všechny rezidentské sektory kromě MFI, tj. vládní instituce (S.13), nefinanční podniky (S.11), finanční instituce jiné než MFI (S.123 a S.124), a domácnosti a neziskové instituce sloužící domácnostem (S.14 a S.15) podle klasifikace ESA 95.

Slovník pojmů - pokračování

Ostatní finanční zprostředkovatelé (OFZ): Subjekty náležející do sektorů ostatních finančních zprostředkovatelů bez pojišťovacích společností a penzijních fondů (S.123), do sektoru pomocných finančních institucí (S.124) a do sektoru pojišťovacích společností a penzijních fondů (S.125) podle klasifikace ESA 95.

Peněžní agregáty: Zahrnují pasiva měnového charakteru měnových finančních institucí vůči non-MFI rezidentům ČR, kromě centrální vlády. Úzký peněžní agregát M1 zahrnuje oběživo (bez hotovosti na pokladnách bank) a jednodenní vklady. Střední peněžní agregát M2 zahrnuje M1, vklady s výpovědní lhůtou do 3 měsíců a vklady se splatností do 2 let. Široký peněžní agregát M3 zahrnuje M2, akcie/podílové listy fondů peněžního trhu, emitované dluhové cenné papíry se splatností do 2 let a repo operace.

Podílové fondy jiné než fondy peněžního trhu:

1. *akciové fondy a fondy fondů* – fondy, které trvale investují na akciovém trhu minimálně 66% aktiv (tj. do akcií a instrumentů nesoucích riziko akcií) a/nebo fondy, které trvale investují minimálně 66% aktiv do podílových listů a akcií fondů. Akciové fondy zahrnují i indexové fondy a garantované fondy vázané na akciové indexy.
2. *dluhopisové fondy* – fondy, které trvale investují na trhu dluhopisů. Doplnkové investování do akcií je možné, ale podíl akcií nesmí překročit 10% aktiv fondu. Dluhopisové fondy zahrnují i indexové a garantované fondy vázané na obligační indexy.
3. *smíšené fondy* – fondy investující do různých aktiv (akcií a dluhopisů) na různých trzích. Limity pro podíl akcií či dluhopisů nejsou stanoveny.

Příspěvek k meziroční míře růstu: Míra růstu vybrané komponenty vážená jejím podílem na celkové míře růstu agregátu.

Reklasifikace: Zahrnují jakékoliv změny v rozvaze MFI, které vznikají v důsledku změn v souboru vykazujících jednotek, firemní restrukturalizace, reklasifikace aktiv a pasiv a korekce vykazovaných chyb

Rezident: Všechny domácí a zahraniční právnické a fyzické osoby, včetně poboček zahraničních bank a zahraničních vlastníků budov a pozemků, které mají centrum ekonomického zájmu v daném území. Zahraniční právnické a fyzické osoby se považují za rezidenty minimálně po jednom roce ekonomické aktivity na daném území, s výjimkou poboček zahraničních bank a vlastníků budov a pozemků, kteří se stanou rezidenty v okamžiku právoplatného právního aktu (zahraniční vlastníci budov a pozemků pouze ve vztahu k transakcím týkajícím se dané budovy nebo pozemku).

RPSN: Roční procentní sazba nákladů, tj. sazba zahrnující v sobě kromě úrokových nákladů i všechny související náklady úvěru pro klienta (poplatky apod.).

Sazby z nových obchodů: Sazby sjednané mezi bankou a klientem na veškeré dohody uzavřené v průběhu referenčního období.

Sazby ze stavů obchodů: Sazby ze stavů obchodů jsou sazby aplikované na bilanční zůstatky ke konci období.

Sektor domácností: Institucionální jednotky náležející do sektoru domácností (S.14) a neziskových institucí sloužících domácnostem (S.15) podle klasifikace ESA95.

Sektor držby peněz: Všechny institucionální jednotky mimo centrální vládu (S.1311) a sektor měnových finančních institucí (S.121 a S.122) podle klasifikace ESA95.

Sektor tvorby peněz: Všechny institucionální jednotky náležející do sektoru centrální banka (S.121) a sektoru ostatních měnových finančních institucí (S.122) podle klasifikace ESA95

Sektor měnově neutrální: Institucionální sektor, který je tvořen sektorem centrální vlády (S.1311) podle klasifikace ESA95.

Soukromý sektor: Sektor, který je tvořen všemi institucionálními sektory kromě sektoru vlády (S.13) a sektoru měnových finančních institucí (S.121 a S.122) podle klasifikace ESA95.

Slovník pojmů - pokračování

Transakční (toková) data: Hodnoty, které jsou vztaženy k celému období a počítají se jako rozdíly zůstatků ke konci aktuálního a předcházejícího období očištěné o tzv. netransakční vlivy, tj. vlivy které souvisejí s reklasifikací, změnami v ocenění a změnami devizových kurzů v daném období. V důsledku existence těchto faktorů vznikají zlomy v časových řadách a tím je ovlivněna porovnatelnost bilančních zůstatků na koncích sledovaných období. Transakční (toková) data odrážejí pouze ty změny, které vznikají jako důsledek transakcí, tj. z přijímání finančních aktiv nebo poskytování finančních pasiv.

Úvěry na bydlení: Úvěry poskytnuté domácnostem za účelem pořízení / investování do bydlení, včetně stavby a úpravy bytových nemovitostí.

Úvěry na spotřebu: Úvěry poskytnuté domácnostem pro osobní účely na spotřebu zboží a služeb.

Vklady s dohodnutou splatností: Vklady, které nemohou být klienty vybrány před uplynutím předem stanovené doby splatnosti.

Vklady s výpovědní lhůtou: Vklady, které mohou být klienty vybrány až po uplynutí předem sjednané výpovědní lhůty od okamžiku oznámení úmyslu vklad vybrat.

Zprostředkovatelé financování aktiv (ZFA):

Definice: Jedná se o společnosti zařazené v sektoru S.123 ostatních finančních zprostředkovatelů, které v rámci svého podnikání jako svou rozhodující nebo podstatnou činnost poskytují úvěry nebo půjčky nebo uzavírají smlouvy obdobné povahy např. finanční leasing, faktoring, spotřebitelský úvěr, splátkový prodej apod. (viz. vyhláška 307/2004 Sb.)

Typy poskytovaných služeb:

1. Finanční leasing - Jedná se o finanční službu, kdy nájemce za úhradu získává právo užívat sjednanou věc po určité období. Na nájemce jsou převedena všechna rizika a užitky plynoucí z vlastnictví dané věci. Po skončení sjednaného období přechází vlastnictví věci na nájemce.
2. Faktoring - Faktoring je finanční služba, spočívající v odkupu krátkodobých pohledávek (obvykle se splatností od 30 do 90 dnů) před dobou jejich splatnosti. Dodavatelé zboží nebo služeb postupují na faktoringovou společnost – faktora – své pohledávky za odběrateli.
3. Ostatní úvěrování - Zahnuje poskytování úvěrů, půjček nebo smluv obdobné povahy jiných než finanční leasing a faktoring. Jedná se zejména o spotřebitelské půjčky, splátkový prodej, osobní půjčky apod.

Technické poznámky

A. Výpočet míry růstu

Míra růstu pro referenční období se počítá z objemů měsíčních finančních transakcí a ze zůstatkových hodnot na počátku každého z měsíců. Měsíční transakce jsou počítány z rozdílů zůstatkových hodnot očištěných o reklasifikace, ostatní přecenění, pohyby směnných kurzů a případně ostatní změny, které nejsou důsledkem transakcí. Tato data pak odrážejí pouze ty změny, které vznikají z přijímání finančních aktiv nebo poskytování finančních pasiv. Reklasifikace a ostatní netransakční korekce jsou v transakční statistice zaváděny z toho důvodu, aby byla zachována srovnatelnost postupných sledování a tím umožněny výpočty indexů předpokládaných zůstatků sledovaných hodnot a odvození jejich míry růstu.

Způsob výpočtu

1. Měsíční procentuální změna a_t^M pro měsíc t se počítá podle vztahu:

$$(a) \quad a_t^M = \left(\frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right) \times 100$$

2. Roční míra růstu pro měsíc t , tj. změna za posledních 12 měsíců končící měsícem t se počítá jako součin dvanácti součinitelů každého předchozího měsíce. Výpočet roční míry růstu na základě meziměsíčních měr růstu tak umožňuje zohlednit transakční změny a netransakční vlivy v jednotlivých měsících.

$$(b) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

kde

F_t^M - transakce v měsíci t

$F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$

a

L_t - zůstatek na konci měsíce t

C_t^M - reklasifikace v měsíci t

E_t^M - změny směnných kurzů v měsíci t

V_t^M - změny ocenění v měsíci t

Míry růstu pro jiná referenční období se odvozují od vzorce (b).

B. Výpočet příspěvku k roční míře růstu sledované veličiny (například M3)

Jestliže $a_t(M3)$ reprezentuje roční míru růstu M3 za rok končící měsícem t , a $F_{t-i}(M1)$, $F_{t-i}(M2-M1)$, $F_{t-i}(M3-M2)$ jsou měsíční transakce komponent M1, M2-M1 a M3-M2 v měsíci $t-i$, pak příspěvek například M1 k roční míře růstu M3 se počítá jako:

$$\frac{\sum_{i=0}^{11} F_{t-i}(M1)}{\sum_{i=0}^{11} [F_{t-i}(M1) + F_{t-i}(M2 - M1) + F_{t-i}(M3 - M2)]} \times a_t(M3)$$

Seznam příloh

Prosinec 2005

Dlouhodobé úrokové sazby v kontextu hodnocení konvergence (LTIR)

Leden 2006

Neúplný sběr dat v rozvahové statistice sektoru měnových finančních institucí

Duben 2006

Statistika úrokových sazeb (MIR)

Říjen 2006

Dluhopisový trh v roce 2005

Červen 2007

Statistika státních dluhopisů za období leden 2007 - červen 2007

Srpen 2007

Způsob dopočtu bilanční sumy a rozvahových položek statistiky zprostředkovatelů financování aktiv

Únor 2008

Statistika státních dluhopisů za období červenec 2007 - prosinec 2007